

TRƯỜNG ĐẠI HỌC
SƯ PHẠM KỸ THUẬT TP. HỒ CHÍ MINH
HCMC University of Technology and Education

CHƯƠNG 3

NHỮNG KHÁI NIỆM VÀ PHẠM TRÙ CƠ BẢN CỦA XÃ HỘI HỌC

GV: GVC.TS Nguyễn Thị Như Thúy

Email: ntnthuy@hcmute.edu.vn

Điện thoại: 0904932816

Cố vấn chuyên môn

*PGS.TS Nguyễn Thị Hồng Xoan
(Trưởng Khoa XHH, trường Đại học KHXX&NV,
ĐH Quốc gia TP HCM)*

CHƯƠNG 3: NHỮNG KHÁI NIỆM VÀ PHẠM TRÙ CƠ BẢN CỦA XÃ HỘI HỌC

MỤC TIÊU CHƯƠNG 3

Trình bày và phân tích được các phạm trù cơ bản của xã hội học.

Trình bày và phân tích được các khái niệm cơ bản của xã hội học

Ứng dụng vào thực tiễn đời sống xã hội để thiết lập và duy trì các hoạt động xã hội, tương tác xã hội và quan hệ xã hội, làm việc nhóm và phát triển nhóm trong những tổ chức xã hội nhất định.

NHÓM XÃ HỘI

MỤC TIÊU BÀI HỌC

- Trình bày và phân tích được các khái niệm nhóm xã hội
- Ứng dụng vào thực tiễn đời sống xã hội để phân tích nhóm xã hội, phân loại nhóm xã hội.
- Hiểu và phân tích được ý nghĩa của việc nghiên cứu xã hội học về nhóm xã hội.

NỘI DUNG BÀI HỌC

- ❖ Khái niệm nhóm xã hội
- ❖ Một số quan điểm của xã hội học về nhóm xã hội
- ❖ Những đặc trưng cơ bản của nhóm
- ❖ Phân loại nhóm xã hội

KHÁI NIỆM VỀ NHÓM XÃ HỘI

Nhóm xã hội là một đối tượng nghiên cứu của một số khoa học khác như triết học, tâm lý học,...

Trong nhiều ngành khoa học xã hội, thuật ngữ nhóm được dùng với cả hai nghĩa: ***nhóm quy ước và nhóm thực***

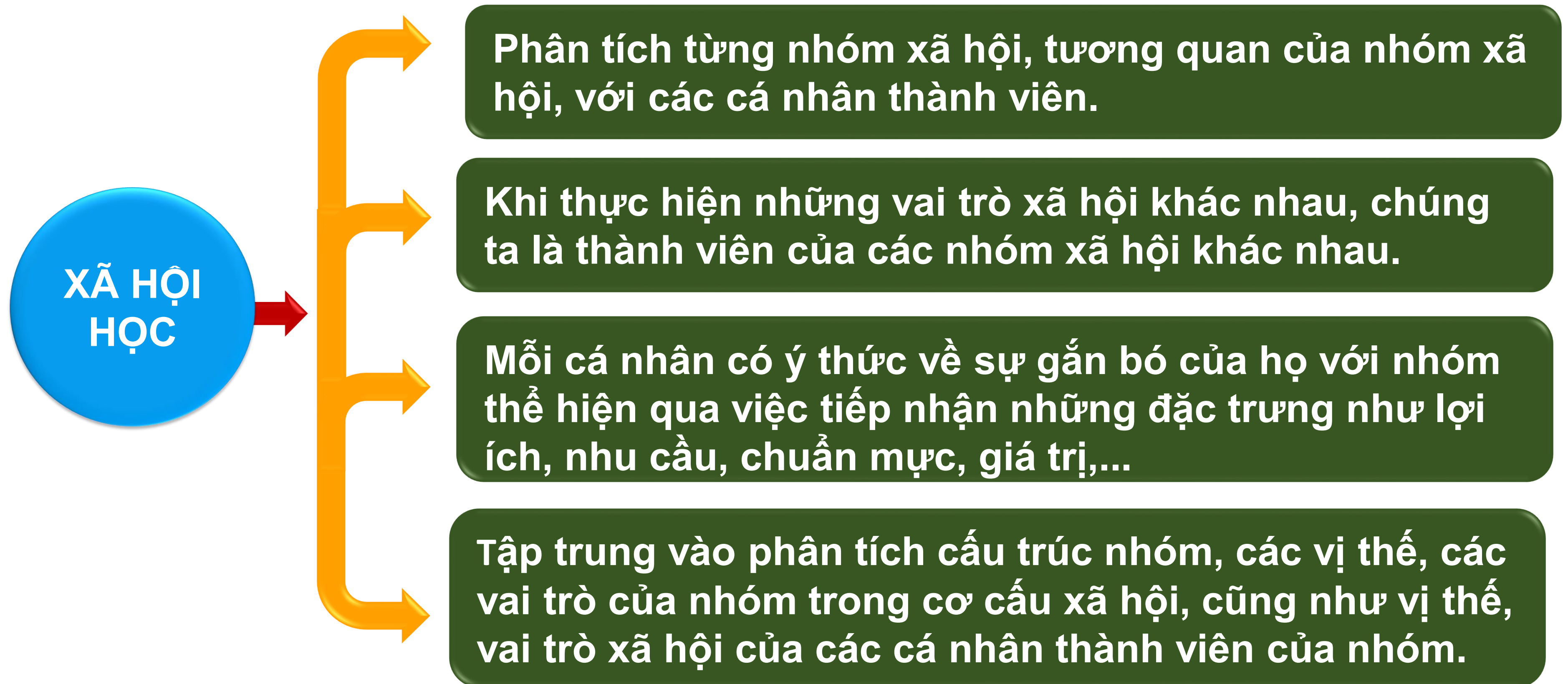
Nhóm quy ước: nhóm không tồn tại trong thực tế, được lập ra theo những dấu hiệu nhất định để nghiên cứu.

**Not
Real.**

true

Nhóm thực: tồn tại trong thực tế, mọi người tập hợp cùng nhau, liên kết với nhau bằng một dấu hiệu chung.

KHÁI NIỆM VỀ NHÓM XÃ HỘI

MỘT SỐ QUAN ĐIỂM VỀ NHÓM XÃ HỘI

Nhóm là một tập hợp người có thể nhận thức được, có cơ cấu tổ chức, có tính chất liên tục. Tập hợp đó bao gồm những con người có những vị thế, vai trò nhất định, trong quan hệ tương tác qua lại với nhau, có những quyền lợi và các giá trị chung, những mục tiêu xã hội chung cũng như đều phải tuân theo những quy tắc, điều lệ chung của nhóm

J.H. Fischer

MỘT SỐ QUAN ĐIỂM VỀ NHÓM XÃ HỘI

Nhóm là một tập hợp người liên kết với nhau theo một kiểu nhất định. Nói một cách khác, nhóm là một tập hợp người có liên hệ với nhau về mặt vị thế, vai trò, những nhu cầu, lợi ích, trách nhiệm, quyền hạn và những định hướng giá trị nhất định.

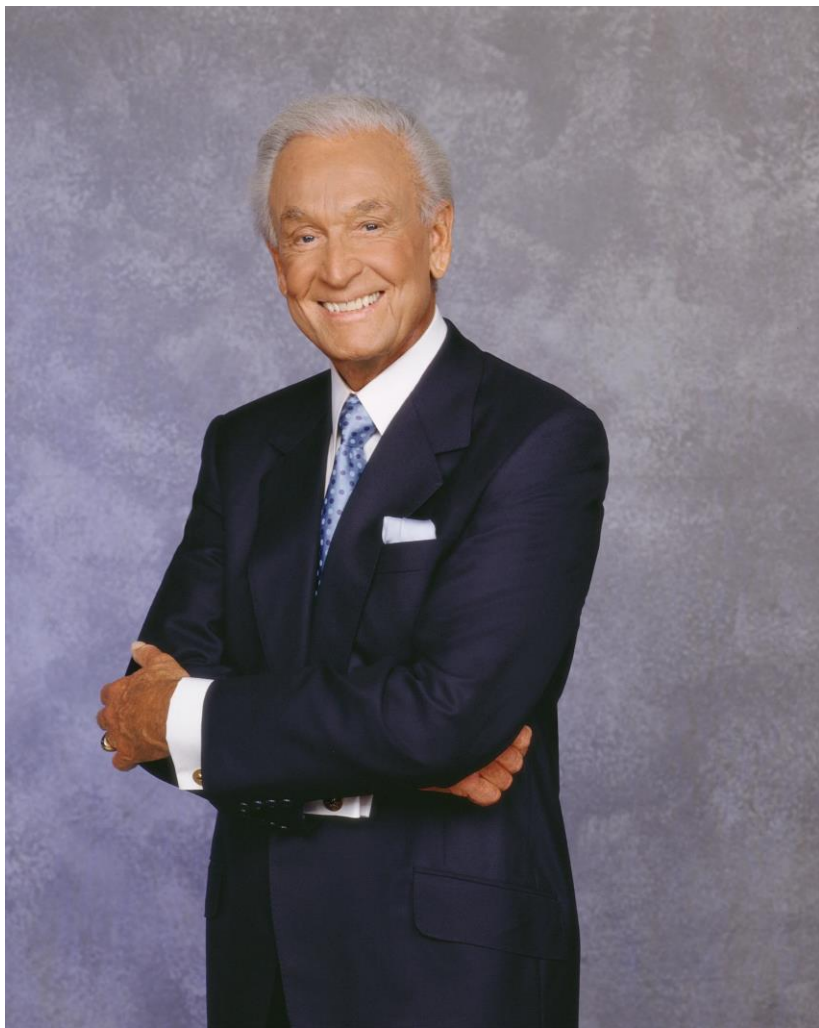

I. Robertsons

BÀI 2: NHÓM XÃ HỘI

MỘT SỐ QUAN ĐIỂM VỀ NHÓM XÃ HỘI

Nhóm là một đơn vị tập thể có sự thống nhất về tinh thần, tình cảm, mục đích và phương thức hoạt động.

Barker (1987)

Gurvich

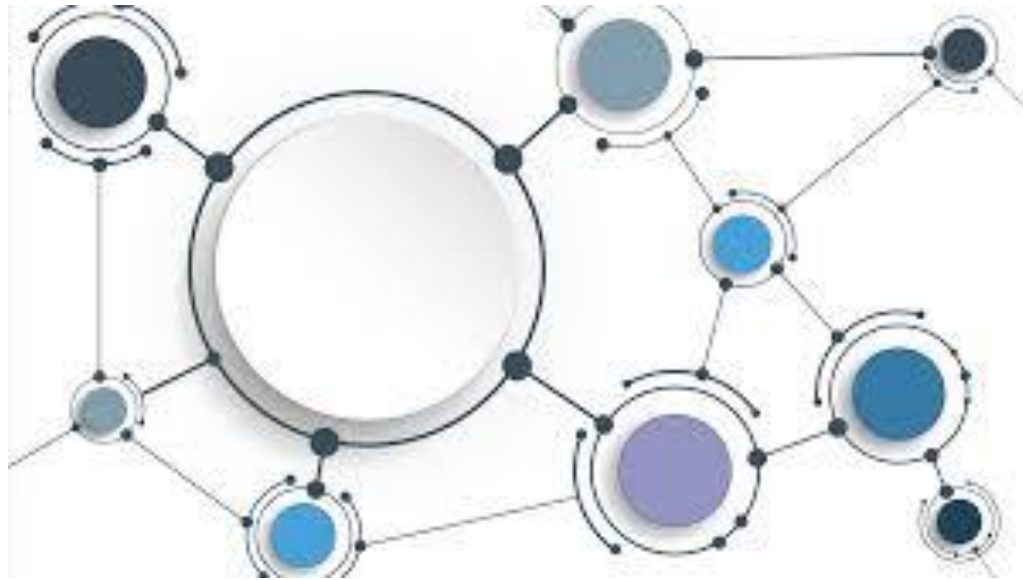
Nhóm là “một tập thể người quy tụ lại với nhau do có cùng quyền lợi hoặc mối quan tâm và có khả năng hành động chung một cách liên lạc và đồng bộ”.

MỘT SỐ QUAN ĐIỂM VỀ NHÓM XÃ HỘI

Trong xã hội học, khái niệm “nhóm” (group) hay “nhóm xã hội” (social group) được hiểu như là một tập hợp người trong đó các cá nhân có những mối quan hệ tương tác lẫn nhau và trong đó tồn tại một kiểu cấu trúc nào đó.

NHỮNG ĐẶC TRƯNG CƠ BẢN CỦA NHÓM

Các thông số cơ bản nhất của nhóm là thành phần, cấu trúc, các quá trình nhóm, các chuẩn mực và giá trị nhóm.

Thành phần của nhóm có thể được mô tả theo những chỉ báo hết sức khác nhau như giới, nghề nghiệp, tuổi tác.

Về cấu trúc nhóm: có thể nêu một số biểu hiện như cấu trúc giao tiếp, cấu trúc lựa chọn, cấu trúc quyền lực.

Nhóm là chủ thể của hoạt động và nhận thức nên việc phân tích cấu trúc hoạt động của nhóm rất quan trọng.

BÀI 2: NHÓM XÃ HỘI

PHÂN LOẠI NHÓM XÃ HỘI

Dựa trên cơ sở quy mô của số thành viên

Nhóm lớn, nhóm vừa và nhóm nhỏ. Trong đó các nhóm lớn được đặc trưng bởi những mối quan hệ gián tiếp, nhóm nhỏ đặc trưng bởi mối quan hệ trực tiếp giữa các thành viên của nhóm.

BÀI 2: NHÓM XÃ HỘI

PHÂN LOẠI NHÓM XÃ HỘI

Dựa trên hình thức biểu hiện của mối liên hệ giữa các thành viên

**NHÓM
CHÍNH
THỨC**

**NHÓM
KHÔNG
CHÍNH
THỨC**

BÀI 2: NHÓM XÃ HỘI

PHÂN LOẠI NHÓM XÃ HỘI

Dựa trên cách thức gia nhập của thành viên

Nhóm tự nguyện và nhóm áp đặt; nhóm tự phát và nhóm có tổ chức.

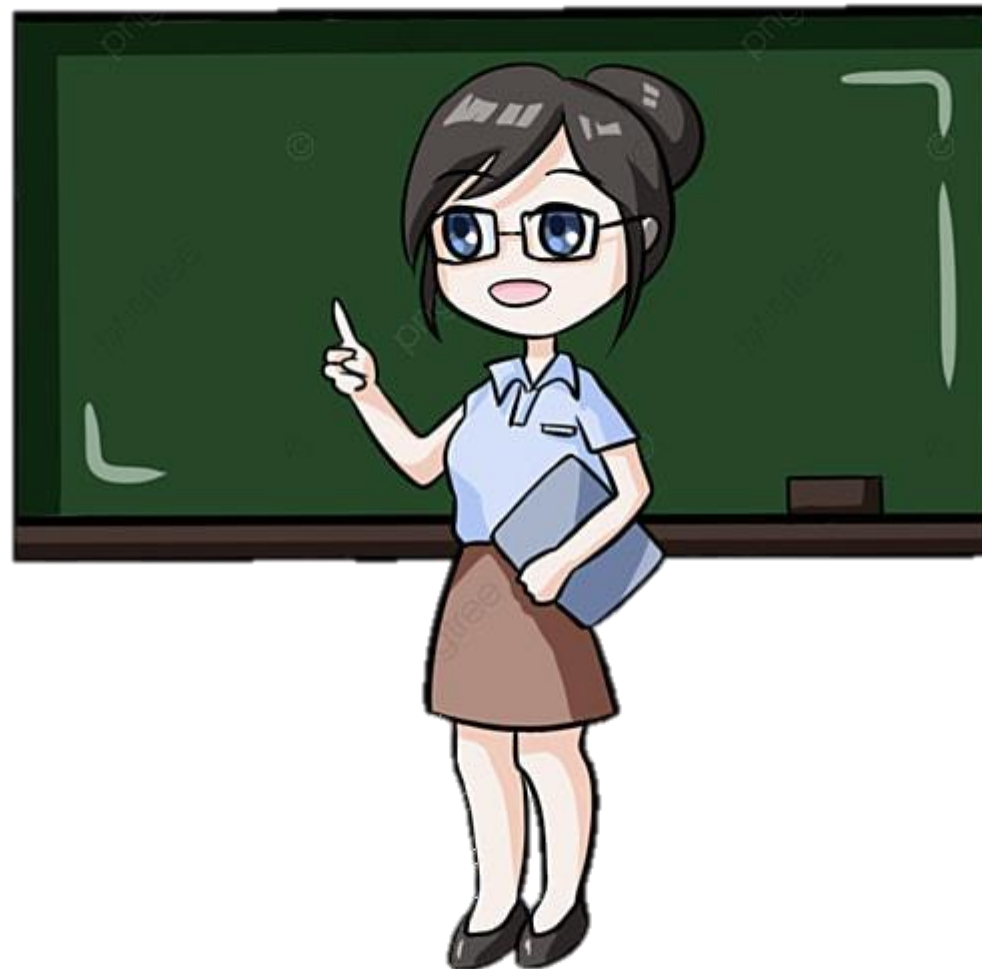

BÀI 2: NHÓM XÃ HỘI

PHÂN LOẠI NHÓM XÃ HỘI

Dựa vào đặc điểm lao động, sản xuất

Phân loại nhóm theo những đặc trưng chung, chẳng hạn như nhóm học sinh, nhóm giáo viên, nhóm công chức,...

BÀI 2: NHÓM XÃ HỘI

PHÂN LOẠI NHÓM XÃ HỘI

Dựa vào tính chất tồn tại

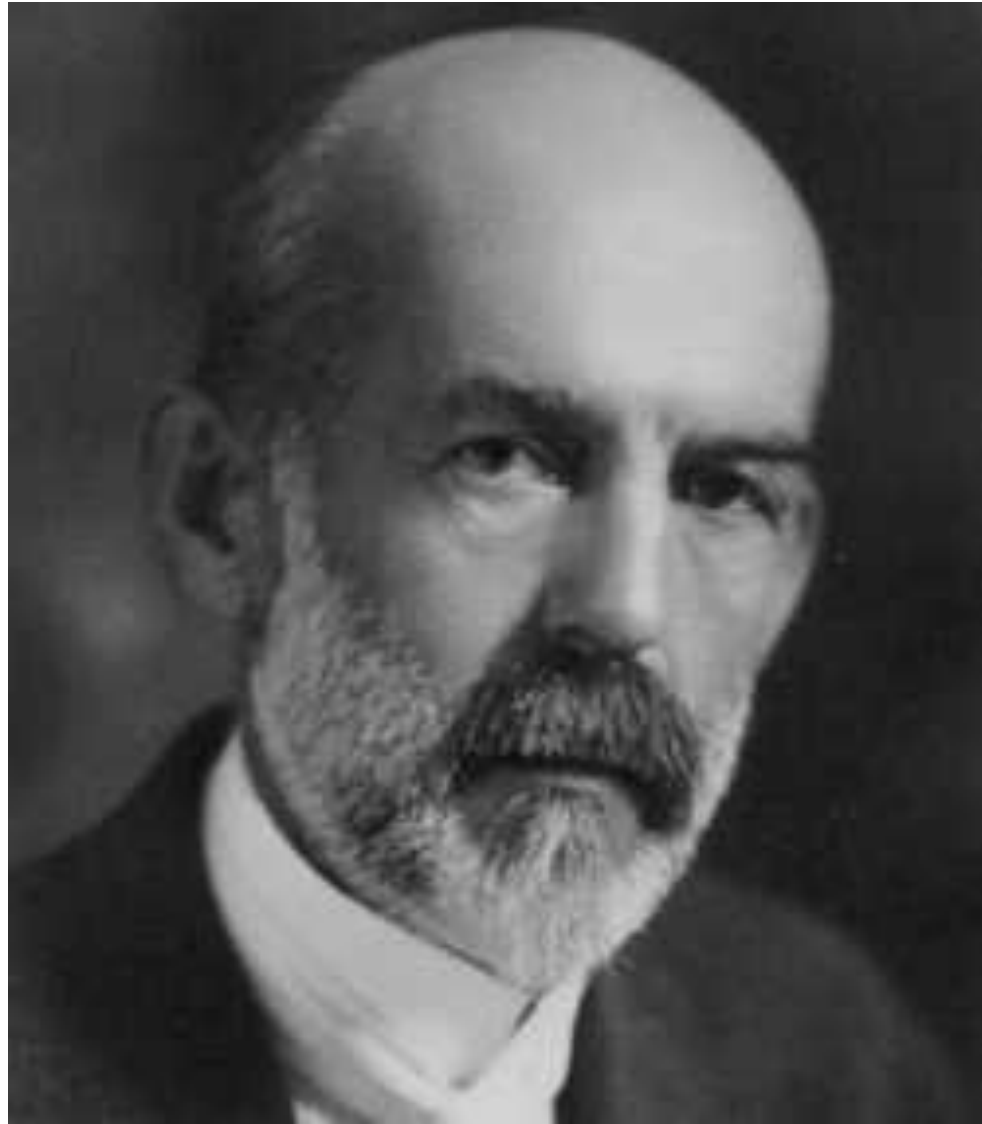
Nhóm quy ước và nhóm tự nhiên.

Nhóm quy ước: là loại nhóm được hình thành một cách nhân tạo do con người chủ định xây dựng hoặc phân chia nhằm những mục tiêu xác định.

Nhóm tự nhiên: là những nhóm có thực và tồn tại thực trong cuộc sống.

PHÂN LOẠI NHÓM XÃ HỘI

Cooley

Từ lâu người ta đã phân biệt nhóm sơ cấp và nhóm thứ cấp

Nhóm sơ cấp: tương đối nhỏ, có quan hệ trực diện, cùng có mục tiêu chung, có một cảm giác thân mật, thân thiện với nhau. Nhóm sơ cấp là loại nhóm có nhiều ảnh hưởng tới đời sống tình cảm cá nhân.

Nhóm thứ cấp: số lượng người đông hơn, mối quan hệ giữa các cá nhân có thể không trực tiếp mà thường là thông qua trung gian một số người khác, và nhất là thông qua những quy tắc tổ chức và ứng xử rõ rệt.

BÀI 2: NHÓM XÃ HỘI

TÓM LẠI

Sau khi học xong các bạn sẽ trình bày và phân tích được:

- ✓ Khái niệm nhóm xã hội
- ✓ Một số quan điểm của xã hội học về nhóm xã hội
- ✓ Những đặc trưng cơ bản của nhóm
- ✓ Phân loại nhóm xã hội

Ứng dụng vào thực tiễn đời sống xã hội để phân tích nhóm xã hội, phân loại nhóm xã hội.

Hiểu và phân tích được ý nghĩa của việc nghiên cứu xã hội học về nhóm xã hội

TÀI LIỆU HỌC TẬP VÀ THAM KHẢO

- ❖ **File slide bài giảng PDF**
- ❖ **File hệ thống ngân hàng câu hỏi, đề tài tiểu luận file pdf**
- ❖ **Giáo trình: Nhập môn xã hội học**
- ❖ **Đề cương chi tiết file pdf**
- ❖ **Video bài giảng**

**CHÚC CÁC BẠN CÓ MỘT KHÓA HỌC THÚ VỊ VÀ HỌC HỎI
ĐƯỢC NHIỀU KIẾN THỨC BỔ ÍCH, HẸN GẶP LẠI CÁC BẠN
TRONG BÀI HỌC TIẾP THEO**